

Kontaktell

Ericsson
LM

LM ARNAS TIDNING • 4/1969

Hur gick det för LME 1968?

Hur man ser på resultatet av LME:s verksamhet under 1968 beror i hög grad på vem som gör bedömningen. Personalen finner vissa fakta mera betydelsefulla än t. ex. kunden eller aktieägaren. Kontakten ger därför på följande sidor några omdömen om 1968 avgivet av tänkta representanter för dem som på ett eller annat sätt kommer i kontakt med Telefonaktiebolaget L M Ericsson.

Redovisningen av bokslutet avslutas med några fakta i siffror om koncernens och moderbolagets verksamhet under det gångna året.

L M Ericssons huvudfabrik i Midsommarkransen, Stockholm.

VD har ordet

Ar 1968 präglades av alltmer ökande politisk och ekonomisk oro i världen. Framtidens historiker kanske kommer att definiera mitten eller slutet av 1960-talet som den tidpunkt då en övergång skedde från efterkrigsperiodens situation, präglad av politiska och ekonomiska ansträngningar att bygga upp vad som raserats, grundat i mycket på tankar och idéer, som framkom under och omedelbart efter kriget till ett nytt läge. Vad detta nya läge kommer att innebära vet vi ännu inte.

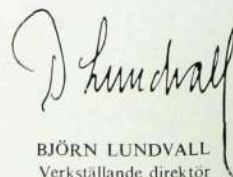
Mot denna bakgrund har koncernens verksamhet under 1968 utspelat sig. Resultatet presenteras i det följande i siffror och genom kommentarer. Koncernens ökade aktivitet ställer allt större anspråk på kunskaper och färdigheter hos dess medarbetare. Detta berörs i årsöversikten:

"Som en följd av koncernens tillväxt har behovet av ledare på alla nivåer ökat. En alltmer komplicerad teknik och omfattande internationell verksamhet medför att även kraven stiger på kunskaper och kompetens i vidaste bemärkelse. Ökat intresse har ägnats åt frågan om utbildning och vidareutveckling. Under året har därför chefsutbildningen, såväl i Sverige som i utlandet, intensifierats. Dessutom har i likhet med tidigare år bedrivits en mycket omfattande intern undervisningsverksamhet. Genom ökad användning av olika tekniska möjligheter, framför allt intern TV, har effektiviteten i denna kunnat höjas betydligt. Därigenom har personalen hos kunder och koncernbolag i större omfattning än tidigare kunnat ges utbildning inom tillverkning, underhåll och andra ämnesområden.

Antalet företagsnämnder inom den svenska delen av koncernen ökade under året. Arbetet inom dessa har bedrivits i sedvanlig omfattning och i god samarbetsanda. Liknande organ finns etablerade inom vissa av de utländska enheterna av koncernen med syfte att stärka samhörigheten inom företagen.

Koncernens ökade aktivitet har skett med en relativt liten stegring av antalet anställda. Detta har i stor utsträckning kunnat genomföras tack vare att effektivitetshöjande nya metoder och nya arbetsformer som introducerats mötts med positiv inställning och intresse av dem som berörs. Den vilja och förmåga som visats av koncernens personal att främja och följa de förändringar som krävs genom den snabba tekniska utvecklingen och den internationella expansionen är av utomordentlig betydelse för fortsatt gynnsam utveckling."

Koncernens vidare utveckling kommer att ställa stora anspråk på oss alla att kunna följa och påverka positivt de förändringar i betraktelsesätt, arbetsmetoder, arbetsfördelning o.s.v. som blir nödvändiga. Det kan många gånger vara obekvämt för den enskilda, en avdelning, en division eller ett bolag. Men vi måste ständigt hålla i minnet att det är marknadens och teknikens utveckling, som är de riktmärken vi har att styra efter. Och deras lägen förändras.

BJÖRN LUNDVALL
Verkställande direktör

Den anställda

uppskattar den goda sysselsättning som rått under 1968 inom koncernen. Detta i en tid då begrepp som friställning och omskolning varit såväl aktuella som omdebatterade i Sverige.

Genom utbyggnader av fabriker na norröver i bl. a. Söderhamn, Hudiksvall och Östersund har arbetstillfällen skapats i områden med betydande sysselsättningsproblem. Koncernens utbyggnad av produktionsresurserna i utlandet — LME-kunderna ställer ofta krav på lokal tillverkning — har genomförts utan att äventyra sysselsättningen här i landet.

De försäljningsframgångar som vi haft under 1968 och vårt arbetsresultat är bästa garantin för en fortsatt god sysselsättning även i år och framöver. En förutsättning är givetvis att vi förskonas från omfattande inhemska och internationella konflikter.

Vid koncernens nya fabriksanläggning i Kristianstad tillverkas många olika typer av plastdetaljer.

Under 1968 invigdes andra delen av fabriksanläggningen i Hudiksvall för tillverkning av telekabel.

Företagsanalytikern

konstaterar att koncernen fortsatt koncentrationen på telekommunikationsmateriel och närbesläktade områden, exempelvis signal- och dataöverföringsteknik, radar och kabel. Sålunda såldes vid årsskiftet samtliga aktier i AB ERMI i Karlskrona, som tillverkar elmätare, och i slutet av året avyttrades 75 procent av aktierna i L M Ericsson Data AB i Solna.

Han uppmärksammar naturligtvis att vinsten i procent av faktureringen (före bokslutsdispositioner och skatter) är större än vad den var året innan, trots ett avsevärt utbyggnadsprogram och bearbetning av nya marknader. Koncernen har lyckats öka beställningsingången med 24 procent jämfört med 1967 i en hård internationell konkurrens och med kundkrav på långfristiga krediter.

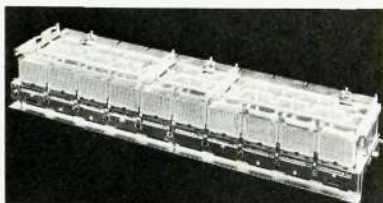
Kassatillgångarna finner han betydande, även med hänsyn till att investeringarna i anläggningstillgångar kommer att ligga lika högt i år som under 1968.

Den av styrelsen föreslagna fondemissionen* och utdelningsökningen med 50 öre är i linje med tidigare års utdelningspolitik.

Företagsanalytikern summerar sina bedömanden: Ericsson-koncernen har återigen haft ett framgångsrikt år!

* Vad en fondemission innebär förklaras på nästa uppslag.

Koncernen koncentrerar alltmest produktionen på telekommunikationsmateriel och närbesläktade områden. Ser man på moderbolagets fakturering inom varuområden 1968 så faller nära hälften på gruppen "telefonstationer". Bilden nedan visar en av LME:s moderna kodsvaljare.

LME:s verksamhet är spridd över hela landet. Med en del mindre anläggningar inräknade uppgår det totala antalet tillverkningsenheter till över 35.

Staten och kommunerna

är givetvis angelägna om att företagen så rationellt som möjligt utnyttjar de produktionsfaktorer företagen disponerar. Ser vi på förhållandena i Sverige är det ur statens synvinkel angeläget att export och import i stort sett balanseras.

Koncernens utlandsfakturering uppgick under 1968 till 1 690 milj. kronor eller 67 procent av LME:s totala fakturering. Detta är så pass mycket som 19 procent av Sveriges samlade export av verkstadsprodukter under förra året.

Såväl staten som kommunerna i Sverige bör i likhet med koncernen vara tillfredsställda med det stabila sysselsättningsläget vid LME:s verkstäder och fabriker.

Man bör vidare kunna glädja sig åt ökade skatteintäkter. Moderbolagets skatter för 1968 är 87 milj. kronor och det är 40 milj. mer än 1967. Varuskatterna är inte inräknade i dessa belopp.

Ericsson
1968

Aktieägaren

kan i likhet med företagsanalytikern med flera konstatera att 1968 inneburit en resultatförbättring jämfört med 1967. Den omräknade koncernvinsten per aktie uppgår till 16 kronor och 28 öre, dvs. den är större än för något tidigare år.

Den föreslagna utdelningen med fem kronor på varje aktie utgör mindre än två procent på betalkursen för B-aktierna. Att LME håller låga procentsatser har aktieägarna accepterat till förmån för en ökad kapitaltillväxt.

Bolagets förmåga att förränta kapitalet är god. Erfarenheterna från fondemissionerna tidigare år har visat att dessa inte sänker kursen på LME-aktierna under någon längre tid.

Ett aktiebrev på fem LME B-aktier à 50 kr. Med brevet följer en ta-
long med utdelningskuponger.

Kunden

finner att Ericsson-koncernen fortsätter sin strävan att hålla sig i täten ifråga om modern teknik. De programminnesstyrda telefonstationerna, de nya typerna av privatväxlar och det nya byggsättet för transmissionsutrustningar är bevis på att det omfattande tekniska arbetet även resulterar i produkter av stort intresse.

Ericsson-koncernens goda likviditet ger kunden garanti för att även mycket stora beställningar kan effektueras.

Hela sortimentet av bärfrekvenssystem med från 12 till 2 700 kanaler i det nya byggsättet M4 har färdigkonstruerats och satts i produktion. Bilden visar en M4-installation under 1968 i Mora.

Koncernens försäljningsarbete bedrivs med framgång och med ökad beställningsingång i samtliga världsdelar. Traditionella marknader knöts fastare till bolaget och nya tillkom.

Världen över har koncernen mer än 46 fabriker i 13 länder. Antalet anställda uppgick till 48 700 personer, varav 25 700 i utlandet.

Konkurrenten

inom telekommunikationsområdet är ofta större än Ericsson-koncernen. En del av dessa konkurrenter har även en mycket stor hemmamarknad eller är verksamma inom andra områden än telekommunikationerna.

Ericsson-koncernens försäljningsframgångar, som 1968 medfört en ökning av beställningsingången med 24 procent, bör kännas oroande för konkurrenten.

Han konstaterar vidare att lönsamheten förbättrats trots satsningen på nya marknader och utvecklingen av nya system.

LME:s positioner tycks 1968 ytterligare ha flyttats framåt och befästs världen över.

Långgivaren och leverantören

De två obligationslånen under 1968 på tillsammans ca 135 milj. kronor har erhållits utan särskilda säkerheter i form av inteckningar. Detta är ett bevis på LME-koncernens goda anseende på den internationella kapitalmarknaden.

Av koncernens kortfristiga kassa- och banktillgodohavanden på 725 milj. kronor vid årsskiftet fanns 529 milj. i moderbolaget. Betalningsberedskapen får därför anses vara god, även med hänsyn till koncernens verksamhet. Leverantören noterar med tillfredsställelse LME:s försäljningsframgångar, som bör garantera honom fortsatta leveranser.

Ett 20-årigt 6½ % svenskt obligationslån på 75 milj. kronor upptogs under mars 1968, och ett schweiziskt togs senare på 50 milj. swei-
zerfrancs (1 Sfr = ca 1:20 Svenska Kr.). Lånet är på 5½ % med en löptid av 15 år.

Vad menas med en FONDEMISSION ?

Aktieägaren

får genom fondemissionen ytterligare en aktie utan kostnad för varje femtal aktier i LME. Därav kommer benämningen "gratisaktie".

I realiteten får han emellertid ingenting gratis! Inte ens pappret i den nya aktien, då detta är en kostnad för bolaget, som reducerar nästa års överskott.

Aktieägaren kan välja mellan att acceptera att ta emot denna s. k. fondaktie, eller att sälja rätten till den. Detta brukar man kalla "att sälja ett delbevis". Priset på teckningsrätten beror på börsvärdet när rätten säljs. Därvid utgår man från det faktum att börsvärdet på de fem aktierna nu uppdelas på sex.

Exempel

Om börsvärdet vid försäljningen är 300 kronor blir värdet på teckningsrätten $300 - \frac{300 \times 5}{6} = 50$ kronor.

Det realvärde i företaget som de ursprungliga fem aktierna representerade har nu uppdelats på sex. Likaså kommer framtida utdelningar att fördelas på sex i stället för fem aktier.

Aktieägaren får genom fondemissionen sitt aktieinnehav växlat till mindre börsvärden per aktie, vilket kan vara till fördel om han vill sälja.

Bolaget

uppnår genom fondemissionen att de medel denna motsvarar binds fastare i bolaget.

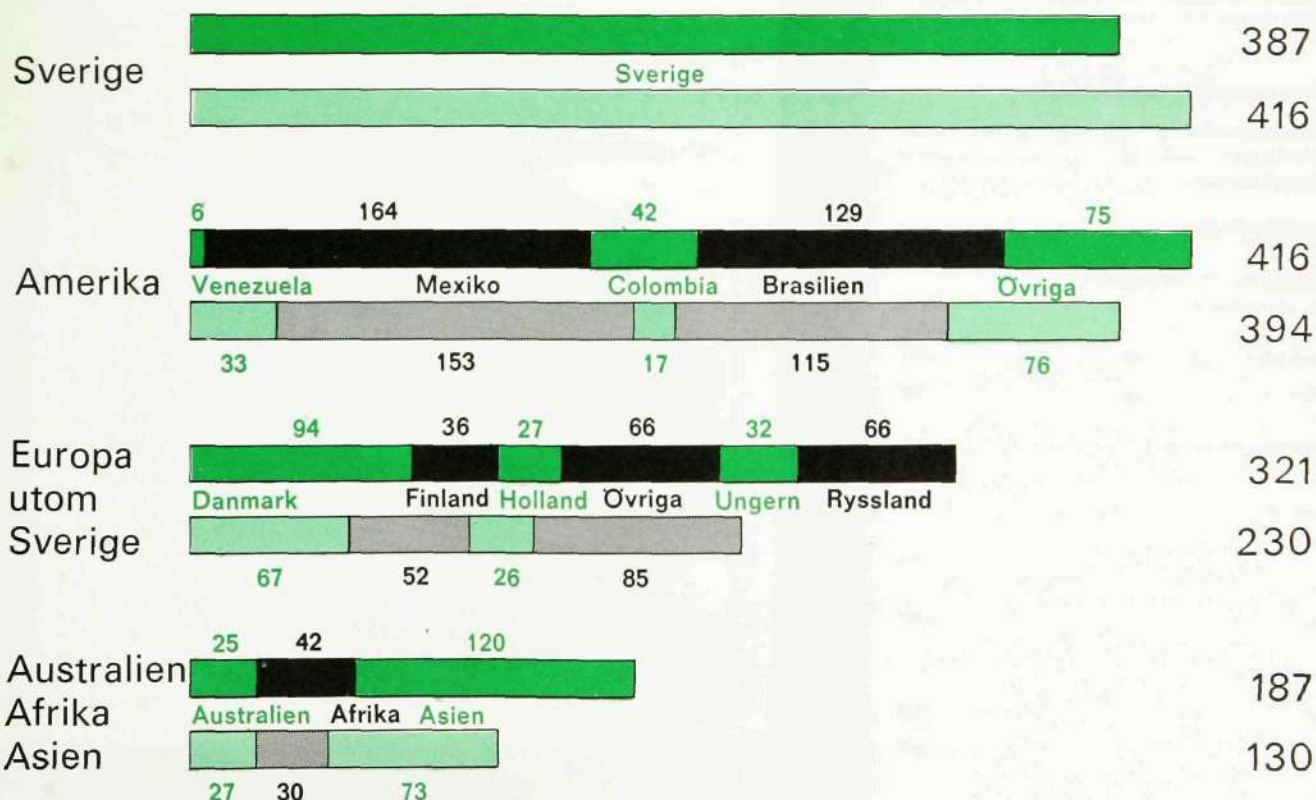
Det bolag som får tillstånd av bolagsstämman att genomföra en fondemission, kan se det som ett godkännande från aktieägarna att bolagets förräntning på aktiekapitalet även i framtiden väntas bli tillfredsställande. Det är denna förväntan om framtida avkastning som bestämmer börsvärdet på aktierna.

Antalet aktier i moderbolaget är f.n. 10 253 412 fördelade på 2 485 677 A-aktier och 7 767 735 B-aktier, alla med värdet 50 kronor. Fondemissionen med en ny B-aktie på varje femtal gamla A- eller B-aktier ger moderbolaget totalt drygt 12 300 000 aktier. Antalet aktieägare var vid årsskiftet ca 60 000.

MODERBOLAGET

Orderingång
Fakturering

Milj. kronor

Några fakta

Moderbolagets resultat

Relationen mellan intäkter och kostnader blev betydligt bättre 1968 än 1967: faktureringen ökade med 14 procent medan kostnadsstegringen stannade vid 11 procent.

Belopp i milj. kronor
1968 1967 Ökning

Intäkter

Fakturering	1 170	1 030	14 %
Utdelning, räntor	113	101	
Summa intäkter	1 283	1 131	

Kostnader

Löner	409	373	
Avskrivningar	30	30	
Material, m.m.*)	604	540	
Summa kostnader	1 044	943	11 %

Vinst

före reserveringar och avsättningar	239	188	27 %
-------------------------------------	-----	-----	------

Avdrag

Reserveringar och avsättningar	73	77	
Skatter	87	47	85 %

ÅRETS VINST	79	64	23 %
--------------------	----	----	------

*)Posten omfattar även personalkostnader såsom pensioner, semesterersättningar m.m. för 1969.

Finansieringsutfallet

har sammanställts med utgångspunkt från förändringen under 1968 av olika poster i balansräkningen.

Investeringar

Fastigheter, maskiner och inventarier	— 6
Varulager	—27
Fordringar och aktier	+81
Summa investeringar	+48

Finansieringen

har skett enligt följande:

Skuldökning (varav långfristiga skulder på 170 milj. kr. bl. a. i samband med årets två obligationslån)	264
Självfinansiering	93
Summa finansieringstillskott	357

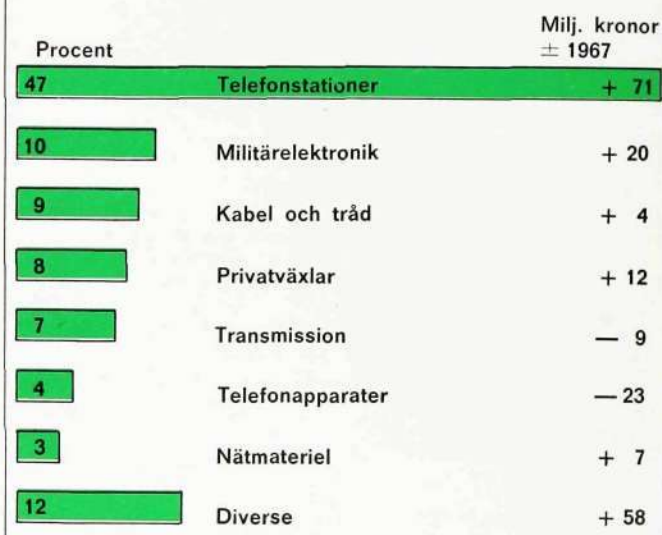
Avdrages

investeringarna på	48
erhålles kassaökningen	309

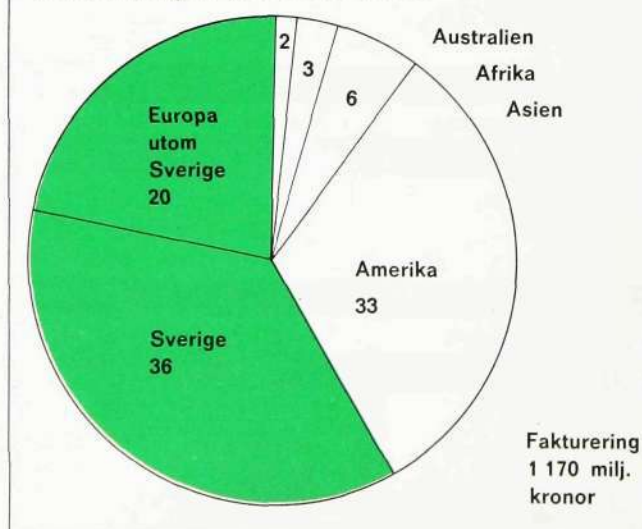
Vid årets slut

fanns i kassa och bank	529
------------------------	-----

MODERBOLAGET Fakturering inom varuområden 1968

MODERBOLAGET Faktureringens geografiska fördelning i procent 1968

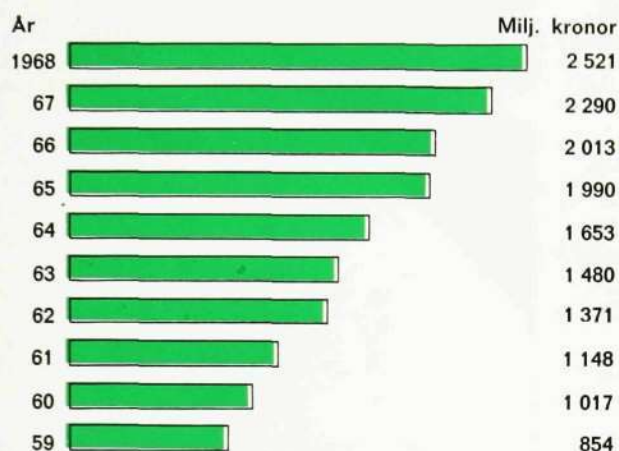

i siffror

1968

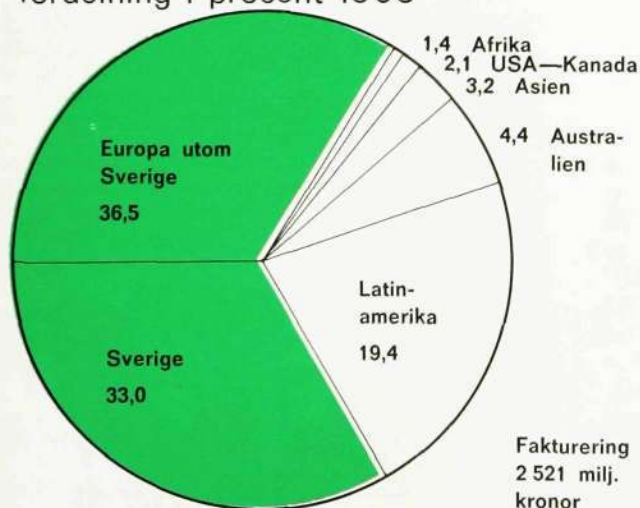
KONCERNEN

Faktureringen åren 1959-1968

KONCERNEN

Faktureringens geografiska fördelning i procent 1968

Koncernen

uppnådde under 1968 en beställningsingång på 2 898 milj. kronor, vilket innebär en ökning med 24 procent i förhållande till 1967.

Belopp i milj. kronor

Intäkter

	1968	1967	Ökning
Fakturering	2 521	2 291	10 %
Utdelning, räntor	92	76	
Summa intäkter	2 613	2 367	

Kostnader

Varor och tjänster	1 412	1 302	
Omkostnader	703	623	
Askrivningar och räntor	132	123	
Summa kostnader	2 247	2 048	10 %

Vinst

före reserveringar och avsättningar	366	320	14 %
-------------------------------------	-----	-----	------

Avdrag

Reserveringar och avsättningar	64	78	
Skatter	153	118	30 %

ÅRETS VINST 137 111 23 %

Finansieringsutfallet

med utgångspunkt från förändringarna under 1968 av olika poster i balansräkningen visar följande:

Investeringar

	Milj. kronor
Fastigheter, maskiner och inventarier	15
Varulager	37
Fordringar och aktier	73
Summa investeringar	125

Finansieringen

har skett enligt följande:

Skuldökning (varav långfristiga skulder på 176 milj. kr.)	339
Självfinansiering	119
Summa finansieringstillskott	458

Avdrages från finansieringstillskottet investeringarna med 125 milj. kr. erhålles kassaökningen, som under 1968 uppgick till 333 milj. kr.

Vid årets slut fanns i kassa och i bank hos koncernbolag, som omfattas av balansräkningen 725 milj. kr.

SKRIVTELEFONEN

Ett nytt undervisningshjälpmedel

Det är i dag möjligt att förmedla bild per telefon. Den s. k. ELECTROWRITERN, som är en ny produkt från L M Ericsson Telemateriel AB (LMS) överför handskrivna meddelanden av olika slag från en telefonabonnent till en annan över praktiskt taget obegränsade avstånd. Den fungerar som en fjärrskriftsutrustning och mottagarens penna kopierar exakt pennspetsens rörelse hos sändaren. Kompletterad med en overhead-projektor kan mottagaren förstora bilden. Skrivkommunikationen kan ske i båda riktningarna. En stor nyhet för undervisning och ett värdefullt hjälpmedel för bl. a. döva.

Textade bokstäver, skrivstil, diagram, figurer, måttskisser etc. kan överföras med skrivtelefonens hjälp.

LME:s skrivtelefon finns i olika utföranden. Önskas enkelriktad skrivförbindelse, används separata sändare och mottagare, medan man vid dubbelriktad skrivförbindelse använder kombinerade sändare/mottagare, s. k. Transceivers.

Skrivtelefonen har en effektiv skrivyta som är 13×9 cm. På ett mycket enkelt sätt matas nytt papper fram samtidigt på sändar- och mottagarapparaten.

I USA finns ungefär 250 000 skrivtelefoner i drift och utrustningen används i stor utsträckning av skolor, banker, hotell, flygbolag, resebyråer, sjukhus, industrier etc.

I Sverige och England har döva med utmärkt resultat provat skrivtelefonen. De Dövas Riksförbund har för närvarande en provförbindelse mellan Falun och Borlänge. Personer med talfel har också nytta av skrivtelefonen. Vid ett utbyggt nät av skrivtelefoner kan exempelvis någon form av alarmcentral vara en förmedlande länk mellan en döv och taxi, sjukkasse, butik etc.

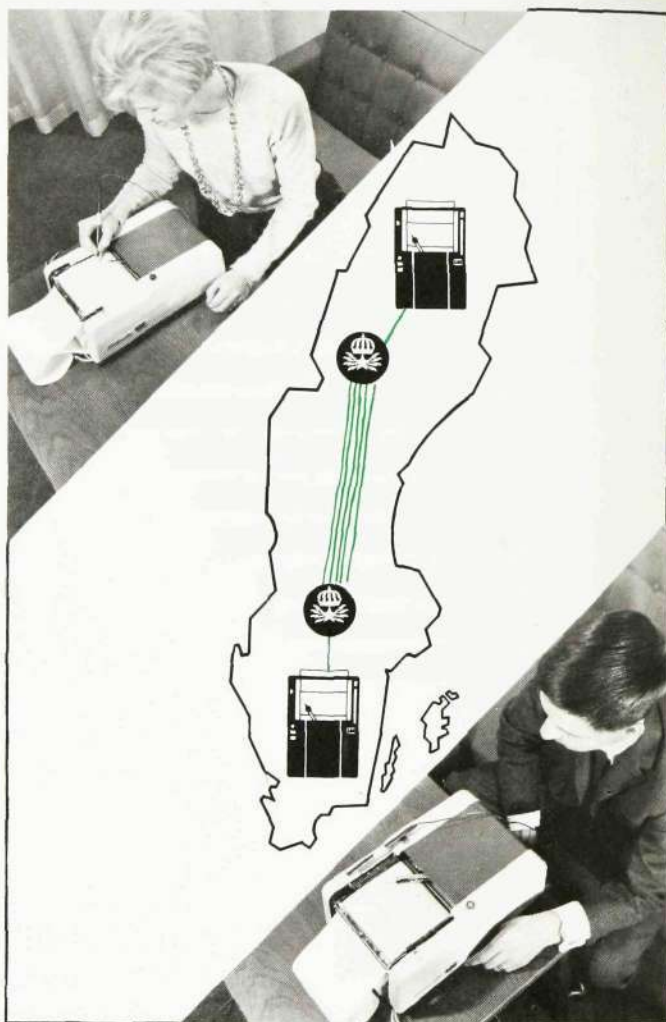
Skrivtelefonen kan användas lokalt inom en skola, ett företag etc. eller mellan platser belägna på stort avstånd från varandra. Endast en tvåtrådig ledning fordras mellan apparaterna, och skrivtelefonen kan anslutas till Televerkets telefonnät som en s. k. sidoapparat på ett vanligt telefonabonnemang. Skrivtelefonen är försedd med inbyggt nätanslutningsaggregat och ansluts direkt till 220 V växelspanning.

Hur går överföringen till?

Matematiskt uttryckt kan en punkts läge i ett visst plan — exempelvis pennspetsen på ett papper — anges genom dess x- och y-koordinater. Meddelar man mottagaren x- och y-värdena kan han sätta sin penna i exakt samma punkt, men på sitt eget papper. Genom att kontinuerligt ange x- och y-värdenas nya koordinater kan mottagaren helt avbilda sändarpennans förflyttning på papperet. Man kan likna detta vid det system som schackspelare använder sig av för att ange var de olika pjäserna befinner sig på brädet. Varje ruta har en beteckning där läget längs ena sidan anges med en bokstav och läget utmed den andra med en siffra. Skillnaden mellan schackspelets positionsangivelser och Electrowriterns är bara att schackspelet har en betydligt grovmaskigare stegvis angivelse medan Electrowritern har en kontinuerlig noggrann angivelse.

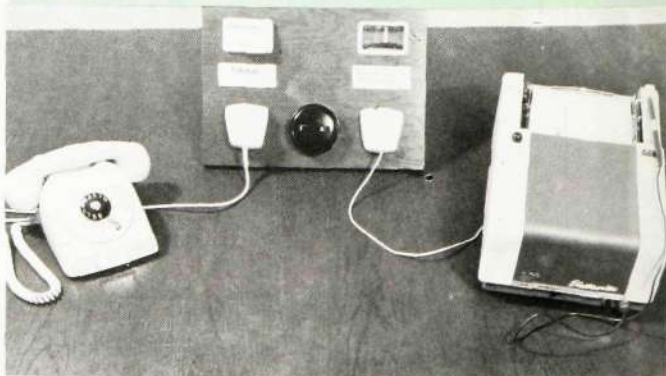
*

LMS räknar med att skrivtelefonen ska vara leveransklar under året. Förhandlingar pågår f. n. med Televerket och SEMKO för att få utrustningen slutgiltigt godkänd.

Skrivtelefonen väntas kunna tas i bruk i Sverige hösten 1969. Den kan användas både som sändare och mottagare och kan överföra t. ex. handskrivna meddelanden, formler, diagram etc. via telefonnätet. För vissa grupper handikappade t. ex. döva eller personer med talrubbingar utgör skrivtelefonen en värdefull kommunikationshjälp.

Skrivtelefonen som en sidoapparat till Televerkets jack (bild nedan). Ovanför skrivtelefonen och den vanliga telefonen finns lampor som talar om när samtal kommer och när utrustningen är i funktion. En omkopplare finns för att stänga av och koppla in skrivtelefonen.

Förändringar inom avdelningen för system- och schemateknik

Den 1 maj genomfördes följande förändringar inom avd. för system- och schemateknik (X/S).

- För koordinering och ledning av arbetet på sektionerna X/Sp, X/Sd, X/Sx, X/Sf, X/Sg, X/Sh och X/Si har en assistentbefattning inrättats. Chef, X/SA, är ing. **Jan-Erik Nordin**. Han kvarstår i befattningen X/SxC och som ställföreträdare för avdelningschefen. X/SC.
- En liknande assistentbefattning har inrättats för sektionerna X/Sm, X/Sn, X/St och den nya X/Sv. Chef, X/SB, är ing. **Torbjörn Johnsson**, f. d. X/SnC.

Ny X/SnC är ing. **Ingemar Karlsson**, f. d. X/SndC.

- Den nya sektionen X/Sv har hand om ARK- och AKK-verksamheten. Chef, X/SvC, är ing. **Erkki Heinonen**, f. d. X/SneC.

Personalen på X/Sne har överförts till den nya sektionen.

- Med anledning av ing. **Erik Andersens** bortgång upprätthålls hans befattning som X/SC av övering. **Kurt Katzeff**, XT.

Nya patent

under tiden 20 december 1968 — 3 april 1969 (förteckningen anger uppfinnarens namn och tjänsteställe, uppfinningens titel och patentnummer).

Dahl, J. E. G., MÖ/MI/Shu — Anordning vid laseravståndsmätare av den typ, vid vilken s. k. "Q-switching" ernås medelst en roterande prisma, för att vid utsändning av en laserpuls medelst en fotocell uttaga startpuls för en till avståndsmätaren hörande elektronisk räknare — 304 386.

Kjällström, A. R., HF/X/AbmC, **Krantz, T. S.**, HF/X/Abg, **Thysk, R. N. A.**, HF/X/AbC — Flerpolig jack — 305 016.

Thylander, S. L., MÖ/MI/Sdu — Anordning för att i en dopplarradarmottagare registrera fasta mål — 305 017.

Jacobæus, A. C., HF/TD — Sätt att överföra tal i krypterad form och anordning för utförande av sättet — 305 470.

Lindquist, S. G. W., T/KdeC, **Vaher, I. V.**, VÅ/UepC — Anordning för kompression och kodning av en analog signal i ett pulskodmodulerat system — 305 674.

Myhrmann, C. A., tidigare T/Kx, **Schütze, W. P. M.**, T/Sx, **Tuomenheimo, J. E.**, T/Sgd —

Anordning för kompensering av lågfrekventa störningar i koaxialkablar — 306 364.

Lagercrantz, B. Å., RIF/LKC — Elektrolyt för elektrolytkondensatorer — 306 789.

Johansen, K., BO/G/XC, **Kilander, S. G. I.**, BO/G/XnC, **Olsson, P. O.**, BO/G/XveC — Analysator för telefonstationer — 306 960.

Widl, W. H. E., T/SdC — Förfaringsätt för ändring av resonansfrekvensen hos en svängningskrets samt anordning för utförande av förfaringsättet — 306 962.

Hemdal, G. A. H., VH/X/MbgC, **Brunberg, K. G.**, HF/XvC — Relä — 307 194.

I utlandstjänst

Ingenjör **Peter Axell** har under pågående uppdrag i Mexiko förflyttats till Brasilien.*

Ingenjör **Petar Grubisic** har återvänt från Nigeria. Han reser efter semester till Brasilien.*

Ingenjör **Bo Hedfors** har rest till Holland på kontrakt.*

Ingenjör **Lennart Hedqvist** tjänstgör som försäljningsingenjör vid EDB i Brasilien sedan den 31 mars.

Herr **Ernst Järnkrok** har bör-

jat på en ny kontraktsperiod i Panama.*

Ingenjör **Erik Jörgensen**, som är länad från LMD, har rest till Holland för en kontraktsperiod.*

Herr **Ture Kedeskog** har rest till Polen på ett korttidsuppdrag.*

Ingenjör **Georgi Nikoloff** har börjat på en kontraktsperiod i Chile.*

Herr **Tauno Nordman**, som är länad från LMF, har rest till Etiopien på ett korttidsuppdrag.*

Ingenjör **Peter Runeborg** tjänstgör som produktions teknisk chef vid Teleindustria S.A. de C.V. i Mexiko sedan den 21 mars.

Ingenjör **Lennart Simonsson** har under pågående kontraktsperiod flyttat från Venezuela till Brasilien.*

Ingenjör **Elis Spång** har bör-

jat på en ny kontraktsperiod i Saudi Arabien.*

Ingenjör **William Starling** har under pågående kontraktsperiod flyttat från Venezuela till Fidji.*

Ingenjör **Gyula Weisz** har återvänt från Nigeria. Han reser efter semester till Brasilien.*

Ingenjör **Ralph Wetterberg** tjänstgör som arbetsledare vid fabriken i Mexiko sedan den 4 april.

Herr **Hans Vrethem** tjänstgör sedan den 19 mars som ekonomichef vid Swedish Ericsson Telecommunications Ltd. i England.

Ingenjör **Kjell Ödning** har kommit till Sverige för semester efter avslutad kontraktsperiod i Spanien.*

Ingenjör **Paul Östergaard** har återvänt till LMD från Saudi Arabien.*

* X/I-personal.

Dr Marcus Wallenbergs miljonfond

De tre GULDMEALJÖRERNA i styrelsen nu utsedda

Den 17 april kunde personaldirektör **Nils Svensson** hälsa ungefär 225 guldmedaljörer från moderbolaget och dotterbolagen i Sverige välkomna till HF. De var här för att välja in tre representanter i styrelsen för dr Marcus Wallenbergs miljonfond för hjälpverksamhet bland behövande guldmedaljörer samt mark till sådana. Det var strax efter kl. 17 detta hände, men redan vid 15-tiden skedde samling i Intressehallen för att gruppvis med en ciceron i spetsen bese verkstaden och utställningen.

Under den långa rundvandringen visades mera noggrant en hel del verksamheter bl. a. lackeringslinan på Vt 18 och reläjusteringen på Vt 39. Glada "hej på dej-rop" hördes när gamla arbetskamrater återigen möttes på verkstadsgolvet. Att det blev många avvikelser från den uppjordade rutten var ganska självklart, varför man denna torsdag kunde hitta intresserade och prattglada veteraner praktiskt taget överallt på HF. Så småningom droppade dock alla in i stora tjänstemannamatsalen för att dricka kaffe, prata mera, och lyssna på tonerna från **Eric Malmberg & Co** innan det egentliga sammanträdet tog sin början.

DK Svensson berättade då mera detaljerat om fonden och dess bestämmelser. Avkastningen på miljonen blir ungefär 65 000 kronor varje år. Att även dotterbolagen i Sverige kan komma i åtnjutande av dessa pengar noterades med tillfredsställelse av de många närvarande guldmedaljörerna från bl. a. LMS, SKV och SRA.

Följande representanter valdes in: för tjänstemännen fröken **Olga Argenius**, f. d. HF/Ps, för arbetsledarna verkställare **Henrik Friberg**, f. d. HF/Vt 11 samt för arbetarna avsynare **Arthur Eriksson**, f. d. HF/K 27. Som ersättare vid ev. förfall för någon av dessa: hr **Folke Zandin**, f. d. HF/Vas, verkställare **Lars Bergman**, f. d. HF/Vt 11 samt verktygsmakare **Ture Fasth**, HF/Vt 15.

*Arthur Eriksson,
f. d. HF/K 27*

*Olga Argenius,
f. d. HF/Ps*

*Henrik Friberg,
f. d. HF/Vt 11*

STIPENDIER

1969 års stipendier har av styrelsen för Telefonaktiebolaget L M Ericssons stiftelse för utdelande av resestipendier och andra bidrag för utbildning tilldelats följande personer:

Stipendiat	Tjänst	Belopp	Ändamål
Algotsson Lars	OnaC	2 500	Studier i företagsstandardisering i USA
Almgren Lars	X/Erm	500	Studier vid SSTA
Andersson Evert	NG/Vt 314	500	Studier vid Norrköpings STA
Andersson Nils-Erik	X/Brh	600	Studier vid TBV
Bengtsson Björn	X/Bgb	600	Studier vid STI
Berg Åke	X/Mef	1 000	Studier vid KTH
Carlsson Elsie-Britt	MI/Bs	1 400	Språkstudier i Spanien
Carlström Bo	RIF/Fp	1 400	Språkstudier i England
Däcker Bjarne	Dhtr	2 000	Universitetsstudier i Stockholm
Edestig Anna-Lisa	Pa	1 400	Språkstudier i England
Ekelund Carl-Gustaf	KR/VpdC	600	Studier vid TBV
Eng Shirley	Ix	1 400	Språkstudier i Spanien
Erdfelt Rune	HF/VbtC	1 400	Språkstudier i England
Eriksson Gunnel	T/Fs	1 400	Språkstudier i Spanien
Eriksson Stig Ove	Ef	2 000	Universitetsstudier i Stockholm
Fjällman Sven Erik	X/Snh	2 000	Studier i engelska
Fredriksson Björn	SKV	500	Studier vid Solna STA
Fredriksson Kurt	MI/Sbf	1 000	Universitetsstudier i Göteborg
Gillvik Rolf	SRA/Vmb	600	Studier vid TBV
Gumauskas Klemens	G/Fie	1 500	Språkstudier vid Sthlms universitet
Gunnarsson Rolf	Xe	600	Studier vid Sveriges Kontoristförening
Henell Jussi	KV/Vp	500	Studier vid Södertälje STA
Hjelmstedt Björn	KA/Vt 962	500	Studier vid Karlskrona STA
Horst Paul	X/Kdk	2 000	Studier vid KTH
Ivarsson Hans	HF/Vkp	500	Studier vid SSTA
Jacobsen Odd	X/Lnd	1 400	Studier i England
Jagfeldt Åke	G/FxoC	1 400	Språkstudier i Spanien
Jaki Ivan	T/Kbb	1 500	Studieresa till Jugoslavien
Johannesson Rolf	Uetd	2 000	Studier vid LTH
Johansen Inga-Britt	Ms	600	Studier vid TBV
Johansson Bernt	SÖ/Vp	600	Studier vid tekn. kvällsgymnasium
Johansson Lars E	Dtp	1 400	Språkstudier m. m. i Tyskland
Jönsson Åke	SÖ/Vt 66	1 000	Ingenjörstudier vid Hermods
Kjellin Torbjörn	MI/Shu	600	Studier vid TBV
Larsson Inge	VY/Vt 497	1 000	Studier vid Hermods
Larsson Lennart	MI/ErbC	2 000	Universitetsstudier i Göteborg
Lind Staffan	HF/Vt 03	500	Studier vid Solna STA
Lindblad Rikard	GV/Vt 565	500	Studier vid SSTA
Lindblad Tommy	SRA/Mti	600	Studier vid Hermods
Linder Bengt	G/Fie	1 400	Språkstudier i England
Lindmark Sören	NG/Vks	500	Studier vid Norrköpings kvällsgymn.
Lundgren Björn	Dpu	1 000	Språkstudier i Spanien
Möller Karl Emil	SKV	600	Kurs i högre företagsekonomi
Nelvin Bengt-Olof	X/NoaC	1 400	Språkstudier i England
Nilsson Bo A	X/Ovf	500	Studier vid TI
Nilsson Holger	MI/SbkC	2 000	Studier av halvledare i USA

Nilsson Ulf	KR/Vt 414	1 400	Språkstudier i England
Nilsson Zerny	KR/Vt 414	1 400	Studieresa till Tyskland
Ode Rolf	G/Fbe	1 500	Universitetsstudier i Stockholm
Ohlsson Bo	X/Mfg	500	Studier vid STI
Olofsson Lars A	RIF/Lk	600	Studier vid Hermods
Persson Vilhelm	LMS/FpC	600	Studier vid TBV
Peterson Lars-Göran	X/Kld	1 400	Språkstudier i England
Pettersson Bo	KA/Vv	500	Studier vid Karlskrona STA
Rastgeldi Kemalettin	X/YufC	1 400	Språkstudier i Spanien
Runske Hans	LMS/Mxo	1 400	Språkstudier i Tyskland
Råsmo Karl-Henrik	Mel	500	Studier vid SSTA
Saariste Ivar	SRA	600	Studier vid Örebro STA
Sandmark Stig	Dfl	2 000	Studier i engelska
Schwerger Leopold	NG/Vt 314	500	Studier i engelska
Svensson Sven	TVKi	600	Studier vid TBV
Tiwestam Dan-Erik	X/Kdk	1 300	Språkstudier i England
Ulin Carl-Gustav	HF/Vt 19	500	Studier vid TBV
Westöö Alf	Dpue	1 400	Språkstudier i England
Viklund Bo	T/Kbg	1 200	Konferens i Paris
Vilmar Ulrich	X/Bvma	500	Studier vid SSTA
Åkesson Karl-Erik	KA/Ea	800	Kurs i adm. rationalisering
Ödmansson Erik	Dhtr	2 000	Universitetsstudier i Stockholm
Lindberg Bertil	Televerket	3 500	Studier av bl. a. lokalnät i USA
Lundberg Sven	Televerket	2 000	Studier vid telefonförv. i Schweiz och Holland
Styrlander Per-Åke	Televerket	1 000	Studier vid Tekniska vuxengymnasiet i Norrköping

Totalt hade 191 ansökningar inkommit, därav 15 från Televerket.

Telefonaktiebolaget L M Ericssons stiftelse för främjande av elektroteknisk forskning har av årets stipendiemedel utdelats stipendier till:

Braugenhardt Stafan	civ.ing. KTH	1 190	Studier i London
Hyypä Kalevi	civ.ing. KTH	3 000	Lic.studier vid KTH
Kollberg Erik	tekn. lic. CTH	5 000	Studier i USA
Norlin Jan	civ.ing. IVF	1 500	Lic.studier vid KTH
Rönnäng Bernt	tekn. lic. CTH	5 000	Studier i USA
Sundberg Carl-Erik	civ.ing. LTH	1 500	Lic.studier vid LTH

Förtjänsttecken till tio skyddsombud

För två år sedan utdelades 13 av Föreningens för Arbetarskydd förtjänsttecken till skyddsombud och arbetsledare inom HF, Tellus och CL. Den 23 april i år var det tid att uppmärksamma nya energiska och

duktiga LM-are inom verksskyddet.

I Hägerstensåsens Medborgarhus samlades drygt 150 inom arbetarskyddet engagerade för att bl. a. höra på ett föredrag av dr Erik Bolinder om hälso-

problemen på arbetsplatsen, och vara med om utdelningen av tio förtjänsttecken. De överlämnades av verkstadschefen **Sture Edsman** assisterad av vårgulklädda fru **Gertrud van der Laken** i Verkstadsklubben. Inledningsvis berättade övering. **Torsten Wahlberg** om verksamheten under 1968, och nämnde då att året visade lägre olycksfallssiffror vid HF/V än 1967 — 0,21 procent av totala antalet arbetstimmar mot 0,31.

En god middag serverades därefter i D-husets matsal på HF, varvid tal hölls och väl-förtjänta tack framfördes till de nya innehavarna av Arbetarskyddets förtjänsttecken. På bilden (s. 58) ses alla utom chaufför **Nils Pettersson**, Vt 25, som var förhindrad närvara, med fr. v. uppsättare **Olof Stenberg**, Vt 13, förrädsarbetare **Elis Fagerström**, Vt 67, plåtslagare **Rune Ehrnlund**, Vt 11, slipare **Bertil Sundberg**, Vt 16, pressare **Ole Husby**, Vt 17, verktygsutlämnare **Sven Bastvik**, Vt 02, provare **Arne Lindfors**, Vt 26, hopsättare **Margareta Engström**, Vt 39, förrädsarbetare **Erik Karlsson**, Vt 87, samt ordf. i Skyddskommittén verkstadschef **Sture Edsman**.

ERGA-DIVISIONENS STÖRSTA AKD-LEVERANS

TELEFONVÄXEL FÖR LONDONS STADSHUS

I samband med att LME:s engelska dotterbolag Ericsson Telephones Ltd. såldes 1948 förband sig koncernen att inte sälja telekommunikationsmateriel på den brittiska marknaden under 20 år.

Det blev alltså förra året möjligt att återigen bearbeta öriket. Och det har man gjort med besked. ERGA-divisionen har lyckats med att få kontrakt på en AKE 791 privatväxel på 6 000 linjer för Londons stadshus. Och inte nog med det — det är ERGAs största AKE-beställning genom tiderna.

Affären går löst på drygt 6,2 milj. kronor. Trots energiska försök lyckades stadsfullmäktige i London inte förmå något brittiskt företag att komma med ett pris i nivå med LME:s. Näst

lägsta anbudet låg ca 870 000 kronor högre.

Swedish Ericsson Telecommunications Ltd. i London står som säljare och ERGA-divisionen som leverantör. Installationerna sätter igång nu vid årsskiftet, och i september 1971 skall kunden, Greater London Council (Storlondons stadsfullmäktige), ha sin stora kodväljarväxel driftklar.

Växeln monteras huvudsakligen av brittisk personal, men från X/I ställs till att börja med en man till förfogande som hjälp och övervakare av installations- och provningsarbetena.

ERGA har även andra åtaganden på gång i England. Sex växlar ARD 561 för bl. a. ett större bussbolag är under leverans.

L M Ericsson
Telemateriel AB

STOR USA-ORDER PÅ SJUKHUS-TELEFONI

LMS (L M Ericsson Telemateriel AB) har genom dotterbolaget Ericsson Centrum Inc. i New York fått en stor order på över två miljoner kronor från Motorola Inc. i Chicago på sammanlagt 2 340 snabbtelefonlinjer för sjukhus.

Det är 13 telefonväxlar av typ AKD 461 — kodväljarsystem med 90—250 linjer — som skall levereras.

Motorola Inc., Chicago, är ett amerikanskt storföretag som tillverkar bl. a. TV-utrustningar, halvledare, telekommunikationssystem för sjukhus samt sjukhus signalsystem. Företaget är USA:s ledande vad gäller leverans till den mycket expansiva sjukhussektorn.

Så här intresserade var fru **Nualpong Senanarong** (maka till ministern och generalen **Savaeng Senanarong**) och chefen för **Thailands budgetbyrå dr Reno Suvarnasit** av LME:s utställning på HF. De var inbjudna att tillsammans med andra prominenta thailändska gäster besöka LME, och det skedde i början av april.

utställningen med ministern stående bredvid den kvinnliga tolken. Mannen längst t. v. är ambassadsekr. **G. Maslovski** i Stockholm, och i mitten ses övering. **E. V. Denisov** från Kiev. Försäljningsdir. **Arne Stein**, LME, informerar gästerna om dagens program.

En delegation från republiken **Ukraina** med post- och kommunikationsminister **G. Z. Sinchenko** i spetsen var i Sverige under drygt en vecka som LME:s gäster. Besöket är en följd av 1968 års stora rysslandskontrakt. Den första leveransen gäller en stor förmedlingsstation för Ukrainas huvudstad **Kiev**. Bilden är från

Radiolänken **Quito-Guayaquil** invigdes under pompa och ståt nu i mars av **Ecuadors** president **dr Velasco Ibarra** (i mitten). Bilden är från stationen i **Quito**. Bredvid presidenten står t. h. landets arbetsminister **ing. Salem Dibo**, och t. v. chefen för stadens telefonförvaltning **Sanchez Ibarra**. Utrikesminister **Rogelio Valdivieso** ses skymd bakom presidenten.

FRÅN FÖRETAGS- NÄMNDERNA

VY-verkstan 3/3

Förslagsverksamheten

Av sex inlämnade förslag har fyra belönats med tillsammans 950 kr. Högsta beloppet 500 kr tilldelats hr **Olof Berglund**, Vt 498, för en konstruktion för stämpling av artikelnummer på en typ av RAH-vinkel.

2,4 milj. reläer gjorda 1968

Under 1968 tillverkades 2,4 milj. reläer och 115 000 reläer, löddes 50 milj. tabbar, betalades 900 000 i fraktkostnader och 10 milj. i löner. Omsättningen av personal var 32 procent — den lägsta sedan 1961.

Ökningen av RAH-vinklar har medfört skiftgång i nitningen.

I provningen är den fjärde roboten under intrimning och den femte håller på att installeras.

OS-fabriken 4/3

Dagsläget

Produktionen under 1968 nådde det värde som uppställt. Inläggningen under året beräknas stiga kraftigt, vilket innebär att arbetsstyrkan successivt måste ökas till ca 350 personer under året. (Antalet 30 april var 301).

Snabbtelefonen Cerivox kommer vid årsslutet att svara för

större delen av beläggningen på apparatsidan.

God lödkvalitet

En mycket glädjande utveckling har konstaterats inom lödningen — ett fel på 10 000 lödtabbar. I fråga om kretskorten är resultatet ännu bättre.

De totala kassationskostnaderna är däremot fortfarande höga, trots sänkningen med 13 öre per produktionstimma (förråds-kassationen ej medtagen).

Hälsövårdscentral

Den 1 mars startade några större industrier en hälsövårdscentral i staden. En läkare är anställd, som dels kommer att ta emot på de olika företagen dels vid den centrala läkarmottagningen. Fram till augusti omfattar verksamheten endast hälsövård, men därefter även sjukvård. Två sjuksköterskor arbetar på heltid.

Personalsituationen

Sedan nämndsammanträdet den 25 nov. 1968 har 45 personer slutat och 28 anställts. Nämnden diskuterade ingående denna ogynnsamma utveckling, och det framkom att lönefrågan spelat en stor roll. Verkstadsklubben önskade bl. a. större ackordsvolym, och att "skarvarna" med tidlösen undviks.

Högt belönat förslag i Mölndal

Måndagen den 24 mars kunde SrrC Åke Göransson (t. v.) och Srsb Sture Bohlin (i mitten) skörda resultatet av sin gemensamma förslagsmöda. De fick dela på 1 500 kronor för ett förslag om en metod för snabbframställning av mönsterkort för labbarbete. Belöningen överlämnades av MI/SC Per Åke Lindgren (t. h.).

Exportverksamheten

En orientering lämnades av SRA:s VD om marknaderna, varvid underströks att försäljningen alltmer inriktas på export. Man kan där särskilja tre huvudkategorier: fartygsradio, personsökare samt transportradio.

Inom transportradioområdet är konkurrensen — även i Sverige — speciellt hård. De nordiska länderna utgör den viktigaste marknaden, och den kommer att få allt större betydelse. För försäljningen i Norge startade SRA ett eget försäljningsbolag den 1 december 1968.

Snabbverkstad

Arbetsuppgifterna i den nya snabbverkstaden (Vt 12) är av tre slag. 1) Att från minimala underlag ta fram säljbara produkter, som snabbt måste ut. Oftast består underlaget bara av kopplingsschema och materiellista. Apparatupbyggnaden sker i samarbete med tekniska avdelningen. 2) Att tillverka specialutföranden av apparater i serieproduktion. 3) Att tillverka provutrustningar och mindre montageverktyg.

På avdelningen används de bästa av lärlingsverkstadens maskiner. Hitintills har sju kodgivare tillverkats. Ett nytt projekt utgör sändare för Ericall.

Utbildningsuppehåll

Lärlingarna går nu sista året. Enligt ett beslut av myndigheterna skall en tvåårig utbildning starta 1971. Den får avsevärd mindre praktik, vilket innebär att industrin måste ordna tillläggspraktik. Utredning pågår om bl. a. detta mellan näringsliv, organisationer och myndigheter. SRA kommer därför att vänta med att ta in nya lärlingar tills utredningen är klar.

En viss lärlingsutbildning pågår vid Stockholms Stads Yrkeskola. Därifrån bör folk kunna hämtas när SRA:s egen utbildning ligger nere. Det påpekades dock från arbetarhåll att man har den åsikten att industrins utbildning ger bättre resultat än yrkesskolornas.

Rekordfin olycksfallsstatistik

I Bromma-fabriken inträffade 1968 fyra färdolycksfall och sju olycksfall på arbetsplatsen. Det ger 3,6 färdolycksfall och 6,4 olycksfall inom arbetet på en miljon arbetstimmar — de lägsta siffror som förekommit under den tid SRA haft statistik.

Ovriga ärenden

Bland dessa kan följande nämnas.

- En rapport kommer om den synundersökning som gjorts på provare.
- Betr. anställningsstopp klar gjordes att något totalt sådant inte existerat. SRA har emellertid hållit igen med nyanställningar under drygt ett år (1966—67). Förra året har anställningar skett mera fritt eftersom konjunkturer-na vänt.
- Tjänstemannakåren tillfördes 1968 ca 50 man. Ökningen har varit särskilt stor på försäljningssidan.
- Några planer på att bilda försäljningsbolag i Främre Orienten eller i Öststaterna föreligger inte.
- I samband med ombyggnader i Bromma-fabriken frågades om något utrymme avsätts för motionshall och bastu. Det svarades att det föreföll som om plats kunde ordnas åtminstone för en bastu.

KR-fabriken 6/3

Stora maskininvesteringar

Bland nyanskaffningar nämndes en maskin för mekanisk och optisk mätning till kontrollavdelningen.

Fram till april skall sex nya formsprutmaskiner ha levererats till Vt 411 (fyra utrangeras samtidigt), och under augusti kommer ytterligare tre. För Vt 410 anskaffas en ny maskin.

Bland andra maskinanskaffningar kan nämnas en planslipmaskin och en jigglipmaskin till verkstadsavdelningarna.

Nya produkter

En ny telefonapparat ("Augustin"-telefonen) skall enligt planerna vara i produktion den 1 oktober. Innan dess måste ett 20-tal nya verktyg tas fram.

Vid nämndsammanträdet visades hemtelefonen — även den en nykonstruktion.

Kontakten kommer att berätta om dessa två telefoner i ett kommande nummer.

Dagsläget

Orderingången ligger 15 procent över vad som budgeterats. Även betr. utleveranserna håller den uppgjorda årstakten. Några tecken på negativa förändringar finns f. n. inte.

De kulkvarnar som är placerade i Sundbyberg skall flyttas till en förhyrd lokal i Kristianstad. Kvarnarna tas ej i drift utan står i reserv.

Fritidskommitté bildas

De olika intresseorganisationerna kommer att utse representanter, som tillsammans med sekr. skall utarbeta en arbetsordning för en fritidskommitté.

KA-fabriken 10/3

Försägsverksamheten

Sex förslag behandlades av vilka två belönades. Högsta beloppet gick till hr **Josef Svensson**, Vt 957, med tusen kronor för förslag till montering av räkneverk för kontroll av varvtalet under lindningen på Ayrtons lindningsmaskin.

Ökad produktion

Produktionsökningen kommer förmodligen att bli något högre än de 10 procent som tidigare angivits för 1969.

Det hänger bl. a. samman med en större USA-order som tecknats på Ericofoner med knappsats och på detaljsatser till den vanliga Ericofonen. För att klara ordern kommer ytterligare mellan 30—40 personer, främst kvinnor, att anställas.

Lackträdsproduktionen i Vedeby skall ökas så att takten i augusti blir uppemot 30 procent högre än vid motsvarande tid 1968. För telefonsnören förväntas oförändrad kapacitet.

Telefonapparaten "Augustin"

Nämnden informerades om den nya telefonapparaten "Augustin". Den är tekniskt i klass med Dialogen men avsevärt billigare att tillverka. Den är bl. a. försedd med en förenklad finger-skiva.

ERGA-divisionen är konstruktionsägare. Ett intimt samarbete har ägt rum med KA:s tekniker sedan projektstarten i oktober 1968.

Från och med april finns ett demonstrationsexemplar tillgängligt för de personalgrupper som kommer att producera telefonen.

Den första kontakten med tillverkningen får KA i maj—juni, då 100 marknadsförings-telefoner skall monteras.

Då många nya och komplicerade detaljer ingår i "Augustin" kommer tillverkningen och trimningen av de nya verktygen att bli tidsbestämmande för produktionsstarten. Om verktygen blir färdiga i tid kan omkring 25 000 telefoner tas fram i år.

Koordinatväljarmontering

För att kunna svälja den ökande produktionen och samtidigt få ett bättre flöde kommer mon-

teringen av koordinatväljare att helt läggas om. Förberedelser pågår med berörda instanser. Personalen har informerats och bidragit med värdefulla synpunkter på utformningen av bl. a. arbetsplatserna. En stor del av hjälputrustningarna kommer att installeras successivt under året.

Övriga ärenden

Här kan följande nämnas.

- Tillverkningen av snörämnen kan av produktionstekniska skäl inte förläggas till Vedeby.

- Den tillverkning som förlagts till Ronneby kan flyttas tillbaka till f. d. Porslinsfabriken om utrymmet och arbetskraftstillgången tillåter det.

- Visst samarbete mellan KA-fabriken och den nyligen sålda Ermi bör kunna ske även i framtiden.

Betr. ett påpekande från arbetarhåll att tillvägagångssättet vid informationen av de anställda vid försäljningen av AB Ermi stämde dåligt överens med de direktiv som ges i företagsnämndavtalet framhöll platschefen de svårigheter med information som finns när stora affärer skall göras upp. Själv fick han meddelande om försäljningen samma dag som den offentliggjordes i TT. Han hoppades att man i framtiden skall kunna lösa sådana här problem på ett för alla parter tillfredsställande sätt.

IN-fabriken 13/3

Fritidskommitté konstituerad

Till ledamöter i Fritidskommittén utsågs följande: **Rut Landén**, Vt 263, **Ake Bergström**, VeC, **Margit Frost**, Ve, **Jan-Eric Holmqvist**, Vt 302, och **Gustav Adolf Eriksson**, Vt 301. Sammankallande är Margit Frost.

Dagsläget

Reläproduktionen går bättre än beräknat vilket resulterat i en tillfredsställande produktions-takt.

Tillverkningen av likriktare enligt en ny metod beräknas ske i full omfattning under början av april.

På line 5 planeras en utökning med mellan 10 och 15 arbetsplatser under mars/april.

Personalbrist råder förenat med svårigheter att få tag i heltidsanställd personal. Intensifierat samarbete pågår med arbetsförmedlingen för att förbättra personalrekryteringen, och vidare pågår en undersökning om var i Norrköping största delen av de anställda bor. Syftet med detta är att kunna förhandla med myndigheterna om en extra busslinje till Enebygatan (IN/NE).

Socialt

En undersökning som gjorts bland de anställda visar att intresset för ett barndaghem i närheten av IN är stort. Möj-

ligheter finns att barndaghem-frågan kan lösas genom stadens försorg.

På Sandgatan (IN/NG) har en lokal avdelats för den planerande läkarmottagningen, som beräknas starta i september.

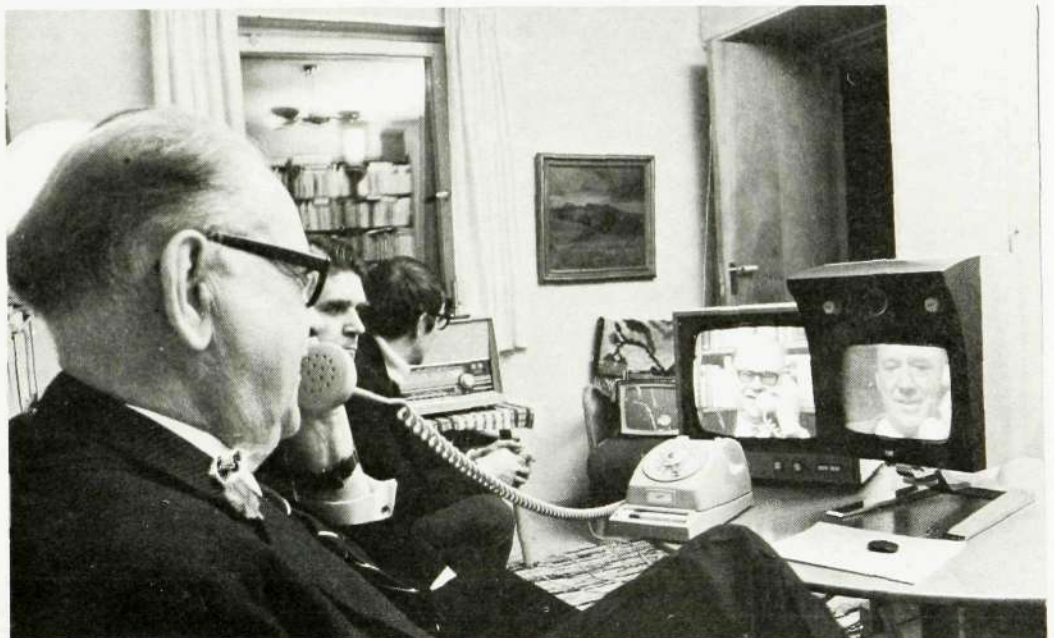
Ett ovanligt transportsätt

använde man sig av i Mölndal den 25 februari. En av Marinens vertolhelikoptrar lyfte delar av en stålmaskin upp på ett berg i norra delen av staden. Masten ska bära ett mål för provning av avståndsmätare. **Sven-Olof Molander**, MI/Vks, tog bilden.

Punkt 8 i Förhållningsregler för kontorister utarbetad 1869: manliga anställda ha en ledig kväll per vecka för giljarändamål eller två kvällar per vecka om de äro regelbundet kyrkbesökare.

Statsminister Tage Erlander i LME:s bildtelefon

I avslutningsprogrammet för Lions Röda Fjäder-kampanj för cancerforskningen i Sverige intervjuades statsministern av Lennart Hyland. Intervjun skedde via en experimentmodell av LME:s bildtelefon och en reportagelänk mellan TV-studion och hr Erlanders privatvåning i Stockholm. På bilden ses statsministern hemma hos sig med ERGA-chefen Per Ahlström som intresserad åskådare av samtalet med Lennart Hyland. Tredje mannen är ing. Tom Lindberg, VÅ/Uetf.

Sport

L M Ericsson i Karlskrona har tillsammans med ett trettiotal andra företag i landet utvalts att delta i en stor konditionstest med Idrottsbladet och Svenska Korpidrottsförbundet som arrangörer.

Tjugufem LM-are ingår i en grupp fördelade på fyra åldersklasser mellan 20 och 60 år. Se "Resultatbörser".

Sedan fyra tester genomförts under året är det meningen att förbundet ska bearbeta materialet och se efter hur grupperna ökat sina sammanlagda konditionsvärden.

Vid "Invägningen" dvs. det tillfälle, när utgångskonditionen mäts på de 25 deltagarna, ställde landshövdingen i länet

KA-fabriken Blekinges hopp i motion

På testcykeln:
Arvid Karlsson, Vt 953
och EC Sven Lindahl.

Thure Andersson upp och öppnade kampanjen.

Landshövdingen betonade vid sitt anförande att konditionen är av största betydelse för var och en i dagens samhälle. Han sa sig veta att L M Ericsson är ett "spänstigt företag" med ett flertal pådrivare hos de anställda. Att blekingehövdingen själv befinner sig i fin form gav hans provvärden klart besked om. Men så har han också varit en duktig cyklist i unga

år. Disponent Erik Olsson klarade också med godkänt betyg sitt prov första testdagen.

Testledare var idrottskonsulent Hans Uvehed i Kalmar, och man höll till i Porslinsfabrikens lokaler på Bredgatan.

— Någon egentlig tävling är detta inte, förklarade han. Andemeningen är att slå ett slag för ökad motion, gärna i företagets regi.

Idrottsklubbens ordförande vid KA Harry Johansson säger:

— Det är inte meningen att deltagarna ska hårdköra för att försöka bli några slags konditionsfenomen. Den allmänna konditionen hos gruppen ska byggas upp under trivsamma former genom regelbunden träning. Och det gör man till att börja med varje helgfri måndag under några kvällstimmar på Västra Marks idrottsplats.

RESULTATBÖRS

LM-motion -69

Efter grenarna skidor eller promenad 5 km är ställningens följande:

1) SÖ, 1581 starter; 2) DO, 590; 3) KV, Älvsjö, 322; 4) HF, 272; 5) KV, Hudiksvall, 192; 6) VY, 187; 7) OS, 94; 8) RIF, Gränna 74; 9) SIB, 64; 10) SU, 48; 11) IN, 14.

LM-cupen i Bowling

Individuellt: 1) T. Österberg, KV/HL I, 604 poäng; 2) Y. Vilmar, HF II, 575; 3) H. Carlsson, RIF/S, 564; 4) E. Andersson, BO I, 561; 5) G. Eklund, RIF/S, 560; 6) H. W. Ohlsson, RIF/S, 551; 7) E. Andreasson, SIB I, 545; 8) B. Karlgren, SRA II, 543; 9) L. A. Andersson, HF I, 534; 10) E. Lagerva, GV I, 532. **Lag:** 1) SRA II; 2) SIB I; 3) BO I; 4) KV/HL I.

Gevär: LME—AGA

Klass 4, veteraner, 5: 1) Bertil Olsbro, XrC, 94 poäng; 2) E. S. Eriksson, AGA, 93; 3) E. T. Eriksson, AGA, 92; 4) Ch. Cavellan, AGA, 92; 5) Stig Tylebo, Vt 13, 90. **Klass 3:** 1) Kjell Linder, X/Bsr, 90; 2) Folke Karlsson, T/F, 89; 3) Georg Olsbro, X/IsaC, 88.

Klass 2: 1) Juha Tuomenheimo, T/Kxb, 88; 2) Sven-Erik Fogde, X/Ene, 87; 3) Per Melangen, M1/Bjdc, 86. **Klass 1:** 1) Vida Radon, Vt 36, 91; 2) Jan Sundström, AGA, 84; 3) Betty Weiland, Pvs, 79. **Totalt:** LME—AGA, 804—768.

KM i bordtennis (HF)

Singel: 1) Ingvar Lindh, Ek; 2) Ingvar Ericsson, Dir; 3) Nicke Wahlberg, X/Yu; 4) Torleif Hilmo, X/SmdC; 5) S.-E. Lindberg, X/B; 6) Ake Larsson, Dht. **Dubbel:** 1) Ingvar Lindh/Ingvar Ericsson; 2) Torleif Hilmo/Nicke Wahlberg; 3) Glenn Linder/Bo Ericsson; 4) S.-E. Lindberg/Carl Waldelius; 5) Arne Linder/Lars Johansson. **Oldboys:** 1) Ingvar Ericsson; 2) Ingvar Lindh; 3) Torleif Hilmo.

Motionstesttävling (KA)

Grupp I (50—60 år): Curt Almkvist, Vt 963; Arvid Karlsson, Vt 953; Svante Nilsson, Vt 962; Erik Olsson, KAC; Gösta Pettersson, Vt 958. **Grupp II (40—50 år):** Harry Johansson, Kt 988; Sven Lindahl, EC; Valdemar Persson, Vt 962; Stig Pettersson, Vsl; Valle Lindström, Vt 958. **Grupp III (30—40 år):** Bertil Andersson, Vt 958; Viviann Andersson, Vt 955; Bernt Mattsson, Vt 962; Gunnar Simonsson, PS; Carl-Erik Stenfeldt, Vt 907. **Grupp IV (20—30 år):** Mona Hedlund, Vt 962; Svante Jonasson, Vt 907; Astrid Karlsson, Vt 958; Karl Karlsson, Vt 988; Göran Knutsson, Vt 907; Barbro Larsson, Vt 962; Kjell Lindqvist, Vv; Siv Persson, Vt 958; Arne Rosén, Vt 955 samt Bo Sjöstrand, Vt 955.

KORPEN 25 ÅR

Svenska Korporationsidrottsförbundet firar sitt 25:te verksamhetsår 1969 med en rad aktiviteter. Bland annat:

Cykelturen —69

3-milsturer på cykel. I fjol samlade dessa 250 000 starter.

Vi går —69

En speciell gångtävling för damer. Distansen är minst 5 km utan tidtagning.

Korpkäglan

Landsomfattande turnering för tremannalag tiden 14 april—1 juni. En individuell tävling anordnas under tiden 15 aug.—30 sept.

Bowling för pensionärer

Allsvensk serie ordnas under våren och hösten.

SM i FM

Svenska mästerskapet i familjemotion med final på Skansen den 24 aug. Den främsta familjen från varje lokalförbund får ställa upp. Priser: bl. a. fritidshus, bil, bastu, o. s. v.

Årets företag

Gäller att få så många starter som möjligt inom alla motionsidrotter under året. Slutsegaren får en förtämlig glassulptur utförd av konstnären Christer Sjögren (se bild).

Om denna förtämliga glassulptur av konstnären Christer Sjögren kämpas det.

Kort om sport

KCM I ORIENTERING-BANLÄGGNING samlade närmare 80 deltagare. Bedömning av bidragen pågår. Resultat meddelas i nästa nr av Kontakten.

LME IK (HF) HÖLL ÅRS-MÖTE den 17 april. Helge Johansson, K 16, omvaldes till ordförande.

LME SKYTTEKLUBB (HF) VALDE vid sitt årsmöte den 10 april DK Nils Svensson till ny ordförande efter dir. Nils Kallerman, DFe. som avgår p.g.a. snart instundande pensionering. Dir. Kallerman blev ordf. 1961.

STOCKHOLMSMÄSTERSKAPET I BORDTENNIS ägde rum måndagen den 5 maj i LME:s idrottshall (HF). Tävlingen arrangerades i år istället för KCM.

KM I BOWLING (HF) ägde rum den 10 maj i Enskede bowlinghall.

ÖR-FABRIKENS IK arrangerade den 29 mars en handbollsmatch mot Oscaria i Idrottshuset i Örebro. Den hårda och spännande uppgörelsen slutade med ÖR-vinst med 11—9. Ett damlag från IN-fabriken mötte ett vältränat ÖR-lag. Resultat; 15—2 till hemmalaget.

pension

Här omnämns endast guldmedaljörer.

■ Hr **Hilmer Andersson**, HF/Vt 13, började den 25 augusti 1924 som automatsvarvare på verkstaden vid Tulegatan.

Vid HF i Midsommarkransen har hr Andersson under alla åren stått vid olika svarvar bl. a. vid Vt 13:s största, det s. k. "Loket" — den påminner i hög grad om ett hederligt gammalt ånglok — och svarvat tandhjul till 500-väljare.

I november 1967 överfördes han till metallförrådet som automatsägare, vilket arbete han avslutade sin LME-tjänst i och med pensioneringen den 11 april.

Guldmedaljen fick hr Andersson 1963.

■ Fröken **Bertha Friberg**, HF/Vt 37, kom till L M Ericsson vid Tulegatan den 13 februari 1923 som monteringsbiträde på avd. 22 (nuv. Vt 32).

I september 1949 överfördes hon till Vt 37 som reparatör av reläsatser. Detta arbete har hon sedan dess haft fram till sin

Svarvaren Hilmer Andersson på Vt 13 får blommor av DpT övering. Torsten Wahlberg. Gamla kollegerna Svenning Göth (t. v.) och Erik Mattson var med vid avtackningen.

pensionering — 75 år gammal — den 15 april.

Guld fick fröken Friberg 1955.

■ Packmästare **Sture Källryd**, HF/Vt 25, anställdes på detaljförrådet vid Tulegatan den 5 maj 1926. Tre år senare utnämndes han till förman för transportavdelningen och överfördes efter några år till packningsavdelningen, där han 1936 blev föreståndare. I sin nya befattning svarade hr Källryd förutom för packning även för utgående leveranser, packrumslager och bilpark.

Den 1 januari 1951 befördades han till packmästare. Guldmedaljen tilldelades honom 1962.

Packmästare Sture Källryd.

Hr Folke Zandin, Vas, pensionerades den 30/4 efter en 33-årig LME-tjänst. De tre gracierna är fr. v. fru Astrid Hellström, Vas, fru Elisabeth Fryklund, Vbt, och fru Britta Theorin, Vas.

Sista arbetsdagen för hr Källryd hos LME var den 30 april, då han pensionerades efter 47 års bolagstjänst.

■ Hr **Folke Zandin**, HF/Vas, började sin LME-bana den 16 juni 1935 vid fabriken på Tulegatan som inventerare på verk-

stadsförråden. Efter några månader kom hr Zandin till el-mätarförrådet som t. f. förman. I mars 1938 överfördes han till kalkylavdelningen.

Befattningen som föreståndare för verkstadens sekretariat, Vas, fick han vid årsskiftet 1940/41, och den syslan har han haft ända fram till pensioneringen den 30 april 1969.

Hr Zandins arbetsuppgifter har varit såväl många som varierande: ledningen av Vas sekretariatet och avdelningens vaktmästeri, handläggning av personal- och lönefrågor för både kontors- och verkstadspersonal, behjälplig verkstadsledningen med utredningar, sammanställningar och mycket annat. Man kan utan tvekan säga att Folke Zandin under årens lopp skaffat sig en ganska enastående kännedom om företaget och personalen — fråga Zandin, han vet, har varit en ofta hörd uppmaning!

Han har även hunnit med att engagera sig i en hel del kommittéer och styrelser. Nämnas kan: sjukvårdschef i verkskyddet, aktiv inom driftledningen för krigsproduktion under kriget, do inom LME:s fritidskommitté, administrativ ledare för LME-orkester, ledamot i Kontaktens redaktionskommitté.

Guldmedaljen tilldelades honom 1967.

In memoriam

Ingvar Thomsson

Dir. **Ingvar Thomsson**, f. d. VD för LME-ägda Casa Konsult AB, gick bort den 21/4 1969 efter en långvarig sjukdom. Han var vid sin bortgång 51 år gammal.

Ingvar Thomsson kom till L M Ericsson 1936 som nybliven ingenjör. Han började på den gemensamma tekniska avdelningen, men kom snart över till stationsavdelningen. Han

sysslade där med utvecklingsarbete för nya telefonsystem och särskilt med tekniskt anpassningsarbete för att möta olika kundfordringar. 40- och 50-talen representera genombrottsperioden för L M Ericsson som automatstationsleverantör på världsmarknaden. Detta har ästadkommits bl. a. genom att bolagets system kunnat anpassas för samarbete med tidigare existerande system. Ingvar Thomsson har här gjort en stor insats. Hans förvärvade gedigna kunskaper om automattelefonens alla aspekter i förening med ett förnämligt tekniskt omdöme gjorde hans konstruktioner till goda tekniska och ekonomiska lösningar.

Vi minns hans insatser inom 500-väljartekniken, för lokalstationer med koordinatväljare samt slutligen kodväljarsystemet AKF 10 som framförrallt bär Ingvar Thomssons signum.

Ingvar Thomsson hade en stor förmåga att på ett enkelt och klart sätt framlägga tekniska problem. Hans analyser var på ett anspråkslöst sätt mycket övertygande och kundkretsen kom att känna stort förtroende för hans vederhäftighet.

När Ingvar Thomsson övertog chefskapet för Casa Konsult, tror jag, att det var hans uppväxttid inom ett brukssamhälle som spelade en viss roll. Han kände problemen vid sågverken sedan barnsben, och hans erfarenhet från automattelefonien pekade på möjligheterna att för industriella processer använda reläteknik och elektronik. Tyvärr blev det honom inte förunnat att helt fullfölja dessa intentioner.

Som arbetsledare var Ingvar Thomsson utomordentlig. Hans personliga egenskaper gjorde honom mycket avhållen av medarbetarna. Hans kunnighet tillvann honom deras respekt.

Ingvar Thomsson kom i sitt arbete i kontakt med många människor inom och utom bolaget, inom och utom landet. Många av dem blev hans personliga vänner, vilka nu alla sörjer honom. Ingvar Thomsson var en sällsynt gedigen människa, personligen anspråkslös, välbalanserad och hjälpsam. Han hade en stor förmåga att sprida trivsel kring sig, vilket avspeglar hans harmoniska personlighet. Frid över hans minne!

Christian Jacobæus

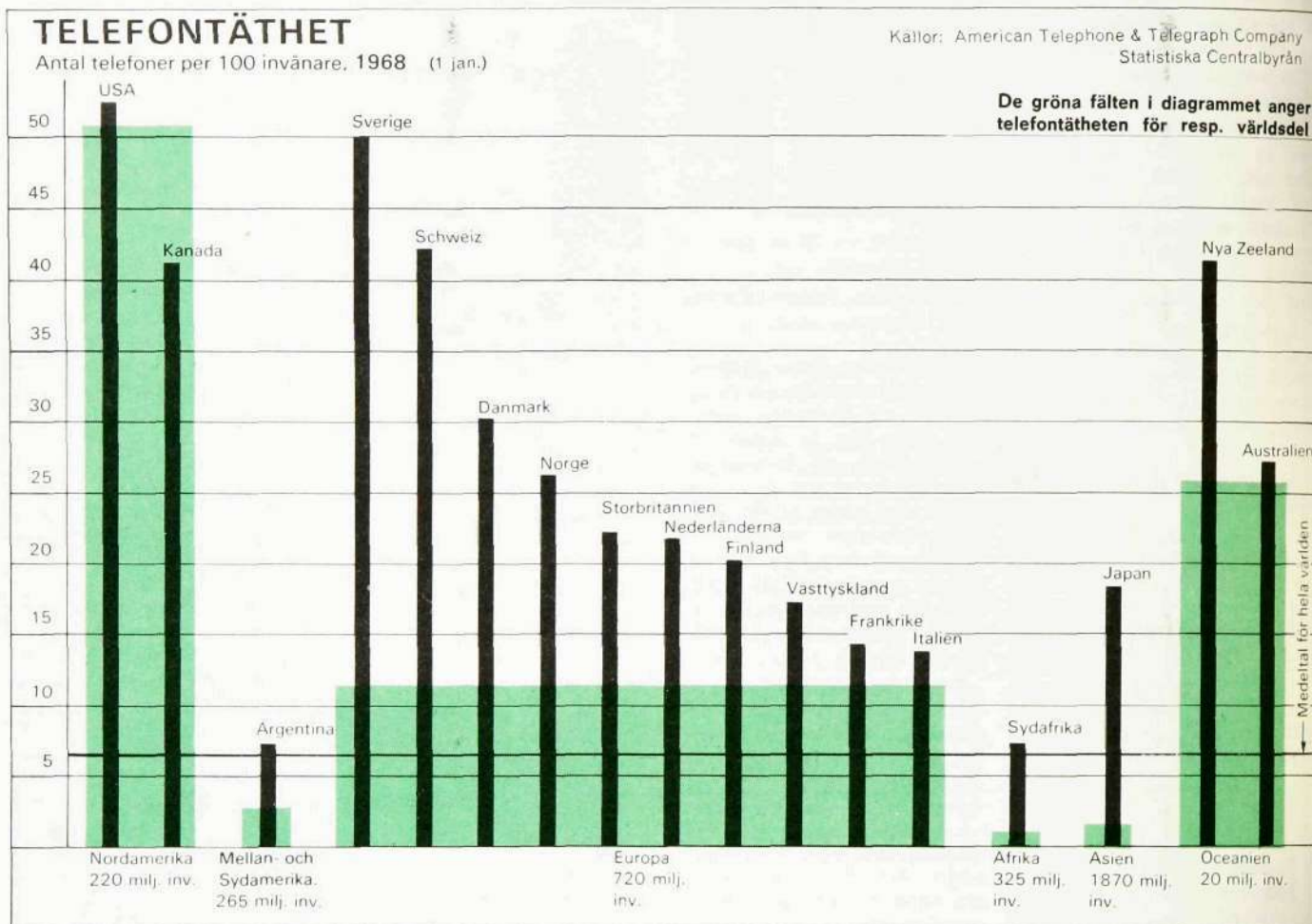
Födelsedagshyllningar

Dahlberg, Alvar, HF/X/Zo
Johansson, Carl, f. d. HF/Vbv
Johansson, Helge, HF/K 16
Kalldin, Per-Birger, VÅ/X/IA
Källryd, Sture, f. d. HF/Vt 25
Molander, Einar, TIM, Mexiko
Nilsson, Nils, Marocko
Pettersson, Maj, HF/X/Edj
Silfverhielm, Eric, f. d. AR/X/Ips
Säverström, Arne, HF/X/Zba
Zandin, Folke, f. d. Vas
Zoeterman, John, f. d. Dp/Z

Annan vänlighet

Eklund, Karl-Evert, Rf
Ericsson, Edia, HF/X/Bfar
Jakobson, Ellen, HF/X/Abs
Johansson, Gullan, KV/Vt 13
Larsson, Margit, HF/It
Lindqvist, Margit, f. d. HF/Gs
Samuelson, Herman, f. d. HF/Vt 27

Efterfrågan på telekommunikationer fortsätter att öka markant över praktiskt taget hela världen. I början av 1968 uppgick totala telefonapparatbeståndet till 222 miljoner, nästan en fördubbling jämfört med tio år tidigare. Enbart under 1967 ökade antalet telefonapparater i världen med ca 14 miljoner. USA och Japan svarar för mer än hälften av denna ökning. Storbritannien, Italien, Sovjetunionen och Västtyskland ökade vardera telefonapparatbeståndet med över en halv miljon.

I länder med traditionellt hög telefon-

täthet ökade antalet telefonapparater väsentligt under tioårsperioden 1958—67. I t. ex. USA och Sverige var ökningen under denna period 63 %. På vissa av L M Ericssons marknader var ökningstakten större: Brasilien — 66 %, Colombia — 130 %, Finland — 81 %, Frankrike — 100 %, Nederländerna — 106 %, Italien — 146 %, Mexiko — 153 %.

I många utvecklingsländer har ökningen varit ännu påtagligare. Idag finns det 33 länder med mer än en halv miljon telefonapparater, jämfört med 25 länder för 10 år sedan.

Betydelsen av ett utvecklat telefonväsende i den allmänna uppbyggnaden av näringslivet har alltmer klarlagts och i många länder har ökad ekonomisk stabilitet och förbättrad teknisk nivå skapat en bredare bas för introduktion av dagens avancerade telekommunikationsutrustningar.

Undersökningar visar att världens behov av telekommunikationer kommer att fortsätta sin mycket snabba ökning. Ericsson-koncernen, en pionjär inom telekommunikationsområdet, kommer att aktivt delta i denna utveckling.

kontakten

LM-ARNAS TIDNING

Ansvarig utgivare
Nils Svensson, DK

Redaktion

Redaktör Sigvard Eklund, tel. 2453
Red.sekr: Bert Ekstrand, tel. 2048

Redaktionens adress: HF, Reklamavdelningen, tel. 2048. Postadress: Red. av Kontakten, L M Ericsson, Fack. 126 11 Stockholm 32.

Redaktionskommitté

Sven Bergh, VbaC, tel. 3799
Gertrud van der Laken, Vt 36, tel. 2736
Karl-Erik Åkerlind, VpmC, tel. 2248
Einar Österlund, Oy, tel. 2108

Omslagsbild

LME:s Karlskronafabrik deltar som representant för Blekinge i en landsomfattande motionstest mellan olika företag.

Vid "invägningen" konditionstestades deltagarna. Länets hövding Thure Andersson ställde då upp, och han ses på cykeln i mitten. Syster Siv tar KA-chefen Erik Olssons testvärden. Frk Vivianne Andersson, Vt 955, gör sig beredd för provtagningen.